

1950 poleg tega Nepal odprl vrata alpinistom, je dal za vzpon dovoljenje dvema odpravama, za resen poskus plezanja na vrh pa se je odločila le francoska, pa še ta zadnji trenutek, ko jo je odbil drugi osemtisočak, Daulagiri. Čeprav francosko moštvo v Himalaji ni imelo pravih izkušenj, mu je podvig vendarle uspel. Vodja odprave Herzog in njegov tovariš Lachenal sta ob podpori šerpa **Ang Tarkeja** in **Sarkija** 2. junija priplezala 7400 metrov visoko, kjer je četverica postavila peti višinski tabor. Oba Francoza sta naslednje zgodnje jutro krenila proti vrhu, toda v odločilnem trenutku so Lachenala zaustavile mračne misli in se je sklenil vrniti. Herzog je kljub vsemu sklenil nadaljevati pot sam, pa se je potem enako odločil še tovariš in mu sledil — do vrha. Ob dveh popoldne sta po osmih urah hoje stala na vrhu.

SLOVENSKO STATISTIČNO POVPREČJE

Šele 20 let pozneje, 27. maja 1970, je Britancem prvič uspelo ponoviti vzpon na vrh te gore. Le nekaj dni pozneje pa so njihovi tovariši prvič preplezali tudi novo smer, in sicer prek južne stene, kar velja za enega od najpomembnejših mejnikov sodobnega himalajizma. Sedem let pozneje (še!) so Nizozemci našli novo smer prek severne stene.

Leta 1978 sta bili na vrhu tudi že prvi alpinistki. Toda osmim alpinistom in šerpi, ki so do tedaj pustili življenje na gori, sta se le nekaj dni pozneje pridružili tudi njuni tovarišici. Alpinistkam je potem uspelo priti na vrh gore le še z mednarodno odpravo leta 1991, in sicer prek južne stene.

Prvi zimski vzpon sta opravila Poljaka **Hajzer** in **Kukuczka** 3. februarja 1981. **Norbert Joos** in **Erhard Loretan**, Švicarja, sta leta 1984 prva prečila goro. Tudi smučanje z vrha so, kot že rečeno, poskusili, toda **Yves Morin**, ki je z vrha že uspešno smučal do četrtega višinskega tabora, se je tam nekje menda zapletel v fiksno vrv in ni nikoli prismočal do baznega tabora.

Slovenski alpinisti so se začeli seznanjati z Anapurnsko Himalajo leta 1969, ko so opravili drugi pristop na Anapurno 2 in četrtega na sosednjo Anapurno 4. Leta 1982 so si ogledovali južno steno in leto dni pozneje poskusili prek nje speljati novo smer. Potem sta bila spet dva poskusa na sosedni Anapurni Dakšin. Leta 1992 je slovenska odprava spet obiskala južno steno, še največ pa je na strminah Anapurne I dosegel **Slavko Svetičič**, ki je predlanskim (1993) solo preplezal novo Slovensko varianto v zahodni steni, vendar mu na vrh ni uspelo priti. Naposled sta bila lani še dva poskusa na Anapurni 3 in 4.

Čeprav je francoskim alpinistom leta 1950 uspelo v prvem poskusu, se je pozneje pokazalo, da je statistika vzponov na vrh zelo neugodna, saj uspe komaj vsaki sedmi ali osmi odpravi. Sicer pa tudi dosedanji slovenski poskusi potrjujejo to statistiko.

Po 200 kilometrih vožnje z avtobusi in tovornjaki so slovenski alpinisti letos prišli na začetek pešpoti, osem

dni hodili do baznega tabora, ki so ga postavili na nadmorski višini 4200 metrov — in začeli plezati. Kot je pred odhodom iz Ljubljane povedal vodja odprave, naj bi bili za vzpon na vrh najodločilnejši dnevi med 20. aprilom in 10. majem. Odprav se namerava vrniti domov 23. maja.

Odprava je vredna med 80.000 in 90.000 ameriških dolarjev, slovenska država pa ni v ničemer sodelovala pri teh stroških. Pač pa je vsak član odprave sam prispeval določen delež, medtem ko so največji del prispevali pokrovitelji in sponzorji odprave.

Ponca

IZTOK TOMAZIN

Pot...

Mik...

Beli val grebena plove v daljave,

Tiha sreča boža misli ji sanjave.

Luč...

Visk...

Na dlani morje gor in hribov valovi,

Korak oblake, sonce in nebo lovi.

Krč...

Strah...

Zasneženo vesolje drhti pod nogami,

Skorja usode prhni med rokami.

Zdrs...

Vzdih...

Groza beline prosečih oči,

Krčevito razprtih udov poslednje moči.

Trk...

Stok...

Večnost hipov, strašna bitka nad,

Zlomljeno telo odpleše v prepad.

Pad...

Krik...

Ledenih sten zlovešči smeh tišine,

Krohrot razlega se iz ust praznine.

Srh...

Molk...

Up trešči iz neba v dno doline,

Smrti mráz zaveje iz globine.

* V spomin tržiški alpinistki **Jožici Dolinar**, ki se je smrtno ponesrečila ob padcu z grebena Ponca v dolino Tamarja 8. marca 1975